

**Kestävän kehityksen
keskustelutilaisuudet**

#kekekekkerit

**KUNTA
LIITTO**

Kuntien sosiaalinen kestävyys

19.3.2021 14.00–15.30

#kekekekkerit

Mistä sosiaalisessa kestävyudessa on kysymys?

Kuinka se näkyy strategioissa? Entä miten kokonaisuutta johdetaan? Miten ehkäisevät palvelut lisäävät kuntalaisten hyvinvointia?

#kekekkerit

Kestävän kehityksen
keskustelutilaisuudet

#kekekkerit

KUNTA
LIITTO

Keke-kekkerit ovat kuntapäättäjäille ja viranhaltijoille suunnattuja avoimia tilaisuuksia, joissa kuntaedustajat, tutkijat, yhteistyökumppanit ja Kuntaliiton asiantuntijat keskustelevat kestävään kehitykseen liittyvistä teemoista.

Kuntaliiton kumppaneina tilaisuuksien järjestämisessä ovat alkuvaiheessa ORSI -tutkimushanke, Jyväskylän yliopiston WISDOM -tutkijayhteisö, Helsingin yliopiston Kestävyystieteen instituutti HELSUS ja YK-liitto.

KUNTA
LIITTO

Mitä sosiaalisella kestävyydellä tarkoitetaan?

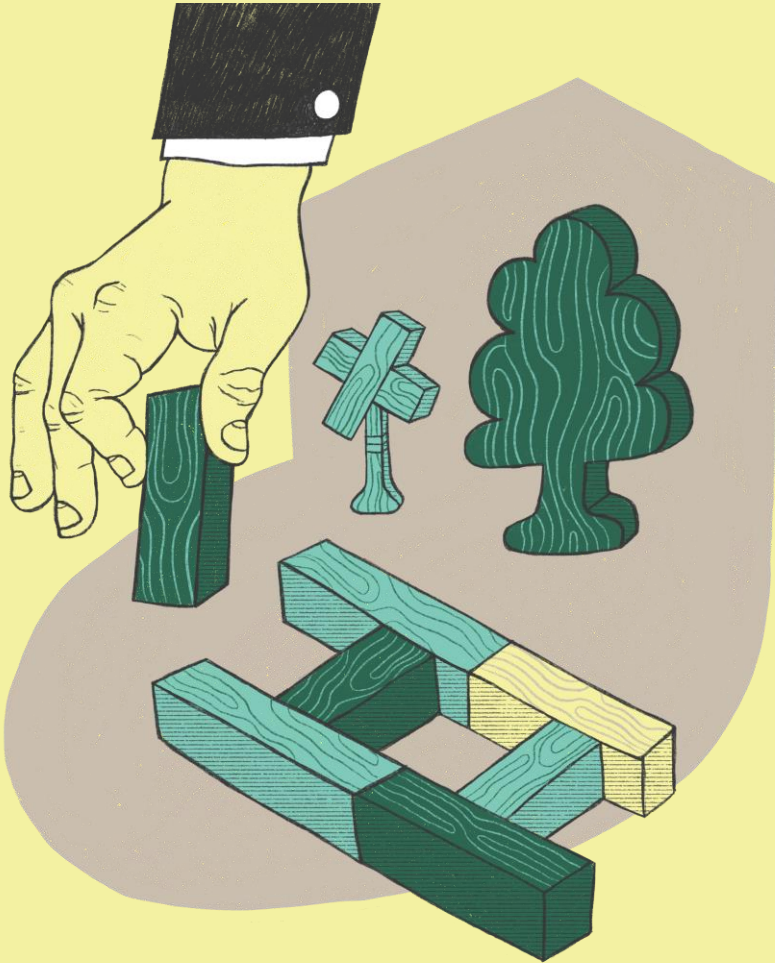
Kestävän kehityksen
keskustelutilaisuudet

#kekekkerit

KUNTA
LIITTO

- Sosiaalisessa kestävydessä on kyse kuntalaisten **mahdollisuuksista vaikuttaa omaan hyvään elämään** kuntayhteisössään.
- **Kuntien rooli on keskeinen** – tavoitteita ei saavuteta ilman kuntia.
- Sosiaalisesti kestävässä kunnissa **panostetaan** ihmisten **osallisuuteen ja** ylisukupolvisen huono-osaisuuden **ennaltaehkäisyyn**.
- Muita tärkeitä näkökulmia ovat mm. riittävä **toimeentulo, yhdenvertaisuus, tasa-arvo, turvallisuus ja palveluiden sosiaalinen kestävyys**.
- Sosiaalisen kestävyysytimenä on **eriarvoisuuden kaventaminen ja yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus**, jota kunnat toteuttavat omassa toiminnassaan.
- Sosiaalisen kestävyysytimenä on **huomion kiinnittäminen niihin väestöryhmiin, joilla on erityisen merkittävä riski syrjäytyä**.

Sosiaalinen kestävyys

Tuuli Hirvilammi

Yliopistotutkija, Tampereen yliopisto

19.3.21

1 EI KÖYHYYSÄ

2 EI NÄLKÄÄ

3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

4 HYVÄ KOULUTUS

5 SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

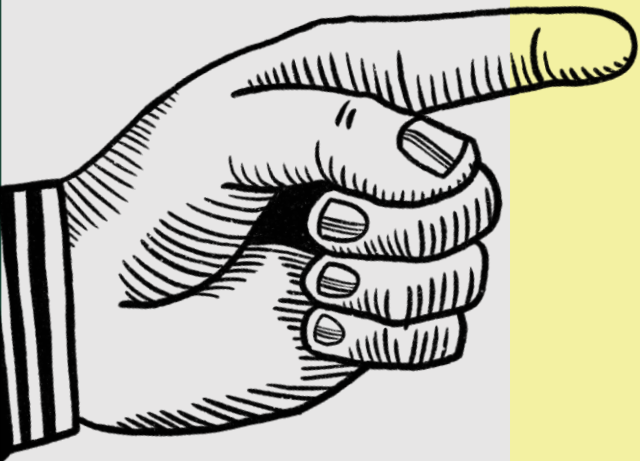
10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN

11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT

16 RAUHA, OIKEUDEN-MUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO

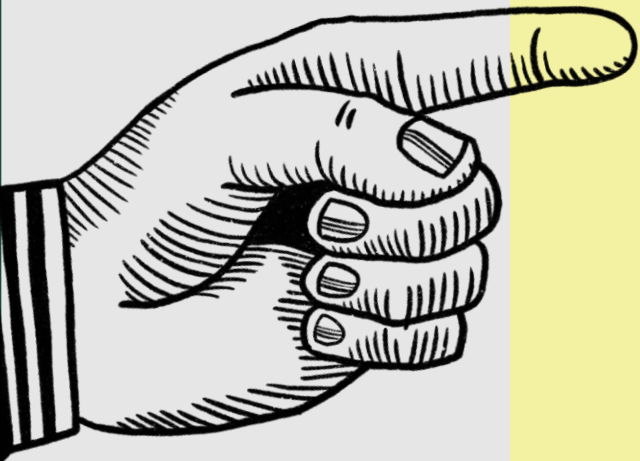

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

- Köyhyyden torjuminen
- Eriarvoisuuden vähentäminen
- Sukupuolten välisen tasa-arvon parantaminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Kuntoutuksen ja työtoiminnan turvaaminen
- Osallistumismahdollisuuksien lisääminen
- Tasa-arvoisten koulutusmahdollisuuksien varmistaminen

Sosiaalinen kestävyys on yhteisöllisen resilienssin vahvistamista

- Kriisit: sopeutuminen ja sopeutumiskyky
- Joustavuus, oppiminen, muutoskyvykkyys
- Aktiivinen toiminta, toimijuuden vahvistaminen

Sosiaalinen kestävyys strategianäkökulmasta

Lauri Hietanen
Kestävä Espoo -ohjausryhmä
Espoon nuorisovaltuusto

Sosiaalinen kestävyys - missä niin lukee?

Sosiaalinen kestävyys

Sosiaalinen kestävyys on yksi kestävä kehityksen osa-alue ekologisen ja taloudellisen kestävyiden rinnalla. Sen ytimenä on yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja osallisuus, joita kunnat toteuttavat omassa toiminnassaan. Sosiaalisesti kestävässä kunnassa panostetaan ylisukupolvisen huono-osaisuuden ennaltaehkäisyyn ja eriarvoisuuden kaventamiseen muun muassa ennaltaehkäisevien palvelujen avulla. Muita tärkeitä näkökulmia ovat riittävä toimeentulo, yhdenvertaisuus, tasa-arvo, turvallisuus sekä palveluissa toteutuva sosiaalinen kestävyys. Sosiaalisesti kestävässä kehityksessä on pohjimmiltaan kyse kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa omaan elämäänsä kuntayhteisössään.

Espoon näkökulmat sosiaaliseen kestävyyteen

ESPOO
ESBO

- Asukaslähtöisyys ja osallisuus
 - Asiakkaat palveluiden parantajina
- Kestävä kehitys organisaation läpileikkaavana teemana
- Ylipäättään keskiössä ennaltaehkäisy ja ratkaisujen etsiminen mahdollisessa aiheessa
- Kultaisena nostona kuitenkin se, että **kaupunki tarvitsee jokaista asukastaan**
- Nostona myös globaali sosiaalinen kestävyys
 - Miten kunnat voisivat vaikuttaa sosiaaliseen kestävyyteen mm. hankintojen kautta?

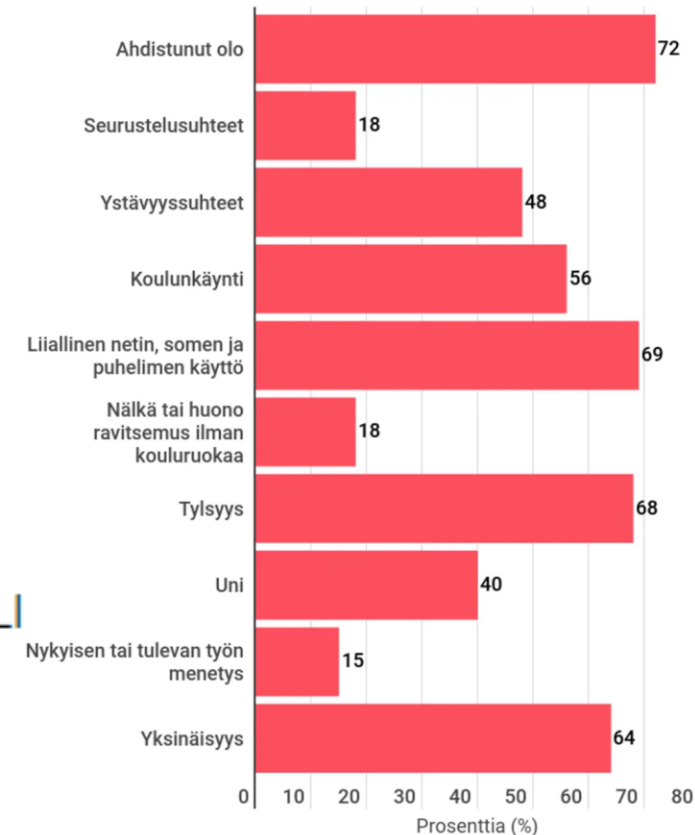
Tilaisuuden kuopuksen pohdintaa - nuorten syrjäytyminen ja korona. Riski sosiaaliselle kestävyydelle

+28%

– Kriisipuhelimessa on puheluiden määrä kasvanut. Tosin puhelut ovat lisääntyneet puolen vuoden aikana jo ennen koronaa. Mutta maaliskuussa on tullut 20 000 puhelua, kun edellisvuonna tuli 14 500. Myös resurssit ovat vahvistuneet ja maaliskuussa vastattiin noin 1500 puhelua enemmän kuin tammikuussa, sanoo MIELI ry:n Suomen mielenterveyden johtava asiantuntija **Meri Larivaara**.

Yle

Näissä asioissa koronavirus on aiheuttanut ongelmia tai huolia nuorille

Lähde: Mp korona -kyselytutkimus

Nuorten itsetuhoisuuden yleisyys Suomessa

Itsetuhoisuus yleistyy nuoruusiässä. Vakavia ja toistuvia itsemurha-ajatuksia on 10–15 prosentilla nuorista. Nuorista 3-5 prosenttia on yrittänyt itsemurhaa. Itsemurhayritykset ovat yleisempiä tytöillä, mutta pojilla itsemurhakuolleisuus on yleisempää. Itsemurhakuolleisuus on Suomessa vähentynyt yli kolmanneksen vuodesta 1990. Kuitenkin itsemurha on yksi yleisimpiä 15–19-vuotiaiden kuolinsyitä. Joka viides nuori viiltelee itseään ilman itsemurhatarkoitusta.

Prosentit luvuiksi:

- 105 000 nuorta haluaa toistuvasti tappaa itsensä (n. Lahti)
- 35 000 nuorta on yrittänyt itsemurhaa (Kirkkonummi)
- 140 000 nuorta viiltelee (Jyväskylä)

Pidetään huolta toisistamme
sosiaalisesti kestävästi

Ihan lähellä.

HÄMEENLINNA

Hämeenlinna on kaupunki, jossa luonto ja vesi ovat kaikkialla läsnä. Meillä sinun ei tarvitse valita kaupungin palveluiden tai maaseudun rauhan väliltä – voit ottaa molemmat.

Kouvola kaupunki

An aerial photograph of Kouvola, Finland, during the autumn season. The city is characterized by a high density of trees with vibrant yellow, orange, and red foliage. Several large, modern buildings with light-colored facades and horizontal window patterns are visible, particularly in the upper right quadrant. A network of roads and parking areas weaves through the urban landscape. The overall scene captures a harmonious blend of natural beauty and urban development.

#kekekkerit

Kestävän kehityksen
keskustelutilaisuudet

#kekekkerit

KUNTA
LIITTO

Sosiaalinen kestävyys kunnan strategisessa kehittämisessä ja johtamisessa

Keskustelijoina:

Lauri Hietanen, Espoon kaupunki

Henna Hovi, Kouvolan kaupunki

Sari Rautio, Hämeenlinnan kaupunki

Keskustelua fasilitoi **Maria Salenius**, Kuntaliitto

KUNTA
LIITTO

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Sosiaalinen kestävä kehitys lasten ja nuorten palveluissa

Häiriölähtöiset palvelut

- Usein vahvasti yksilöille kohdentuvaa
- Korjaavaa

Hyvinvointilähtöiset palvelut

- Yhteisön ja ryhmien kanssa työskentelyä
- Vahvasti yhteistyöhön ja verkostoon pohjautuvaa

Muutos vaatii joustavaa johtamista verkostomaisesti ja palvelutarpeen laajaa ymmärtämistä yli hallintokuntarakenteiden

Koulun arjen tukeminen yhteisöllisen oppilashuollon rakenteilla

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä

Koulunuorisotyön ja hyvinvointiohjaajien rooli oppilaiden arjessa

Yhdessä koordinoitua niin yksilöllisen kuin yhteisöllisenkin työn osalta

Lasten ja nuorten osallistumien koulun arjen ja viihtyvyyden järjestämiseen

Mielekäs tekeminen koulunkäynnin ohella

#kekekkerit

Kestävän kehityksen
keskustelutilaisuudet

#kekekkerit

KUNTA
LIITTO

Miten ennaltaehkäisevillä palveluilla edistetään sosiaalista kestävyyttä?

Keskustelijoina:

Jouni Erola, Joensuun kaupunki

Mika Penttilä, Oulun kaupunki

Keskustelua fasilitoi **Mari Sjöström**, Kuntaliitto

KUNTA
LIITTO

Kohti sosiaalisesti kestäväää kuntaa

Yhteenvetoa ja jatkoajatuksia

Maria Salenius

Erityisasiantuntija, Ratkaisupäällikkö/sosiaalinen kestävyys

@Maria_Salenius

Etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

VAIKUTTAVUUSLÄHTÖINEN TOIMINTA:

Kunnilla on mahdollisuudet ja kyvykkyyttä rakentaa sekä ylläpitää sosiaalisesti kestävää yhteiskuntaa vahvistamalla kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä ennaltaehkäistä huono-osaisuutta ja sen periytymistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vaikutukset 1-4 vuotta.
Konkreettinen muutos ihmisissä tai rakenteissa.
Oppiminen, uudet asenteet, käytännöt, lakimuutokset jne.

Vaikuttavuustavoite 5-25 v.
Ihmisten hyvinvointi ja yhteiskunnallinen hyöty.

Kunnan toimintatavat, johtaminen, arvot, resurssit ja rakenteet tukevat sosiaalista kestävyttä sekä ennaltaehkäisevää työtä eriarvoisuuden kaventamiseksi.

- Toimenpide 1
- Toimenpide 2 jne.

Kunnilla on mahdollisuudet ja kyvykkyyttä rakentaa sekä ylläpitää sosiaalisesti kestävää yhteiskuntaa vahvistamalla kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä ennaltaehkäistä huono-osaisuutta ja sen periytymistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kuntien tietoisuus sosiaalisesta kestävydestä on vahvistunut ja kunnat pystyvät tunnistamaan sosiaalisen kestävyden asteensa sekä pohtimaan seuraavia kehittämisaskeleita.

- Toimenpide 1
- Toimenpide 2 jne.

Osallisuus on tunnistettu keskeiseksi sosiaalisen kestävyden rakentajaksi, jota erilaiset kunnat kehittävät omista vahvuuksistaan käsin kaikkien kuntalaisten parhaaksi.

- Toimenpide 1
- Toimenpide 2 jne.

Kunnat rakentavat sosiaalista kestävyyttä monipuolisesti:

- **Sivistyspalvelut (kaikki kouluasteet,**
- **varhaiskasvatus, vapaa sivistystyö)**
- **Kulttuuripalvelut**
- **Sosiaali- ja terveystalvelut**
- **Asuminen**
- **Nuoriso- ja liikuntapalvelut**
- **Osallisuus**
- **Hyvinvoinnin edistäminen ja ennaltaehkäisevä työ**
- **Osallisuus**
- **Maahanmuutto ja kotouttaminen**
- **Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo**
- **Elinympäristöt**
- **Elinvoiman edistäminen**
- **Strateginen johtaminen**
- **Jne.**

Tartu tietoon

- [Sukupuolten tasa-arvo](#)
- [sote-palveluissa](#) -opas
- [Tasa-arvon käsikirja](#)
[kuntapäättäjälle](#)
- [Kaikkien kasvojen kunta](#) -opas
yhdenvertaisuuden
edistämiseen
- [Ravitsemuksella hyvinvointia](#) -
tukiaineisto
- [Päätösten vaikutusten](#)
[ennakkoarviointi](#)

Tulossa! Sosiaalisen kestävyys-
indikaattorit –opas. Vinkkejä
sosiaalisen kestävyys-
johtamisen ja seurannan tueksi.

Tulevia tapahtumia:

Kuntademokratia-
verkosto: Päätösten
vaikutusten
ennakkoarviointi 21.4.

Kuntien
hyvinvointiseminaari
27.5.

Kestävän kehityksen keskustelutilaisuudet

#kekekkerit

KUNTA
LIITTO

#kekekkerit 31.3.

Kestävyyden johtamisen merkitys ja kuntien rooli 2020 –luvulla
Jenni Kauppila, Suomen YK-liitto

Voiko kestäväää kehitystä johtaa kunnissa?
Ville Nieminen, Suomen Kuntaliitto

Kestävän kehityksen kokonaisuuden toimenpano – case Tuusula
Heidi Hagman, Tuusulan kunta

Kestävän kehityksen mittaaminen – mahdoton urakka vai sujuvaa rutiinia
Jari Lyytimäki, Suomen ympäristökeskus

Tilaisuuden puheenjohtajana toimii Jarkko Majava, Suomen Kuntaliitto

KUNTA
LIITTO

Seuraavat #kekekkerit

29.4., 12.5. ja 28.5.

**Kestävän kehityksen
keskustelutilaisuudet**

#kekekkerit

**KUNTA
LIITTO**

Teemoina

- 1. Kestävä kehitys koulutuksessa**
- 2. Kunnan rooli vihreän siirtymän luojana**
- 3. Kunta asukkaan kestävän elämäntavan mahdollistajana**

The background features a vibrant, abstract design. On the left, there are thick, textured brushstrokes in shades of pink and light blue. The right side of the image is a solid, deep blue, which is sparsely decorated with numerous small, solid black dots of varying sizes. The overall composition is modern and artistic.

KUNTA LIITTO